

Regeringskansliet,
Försvarsdepartementet

Remissvar Plikten kallar! En modern personalförsörjning av det civila försvaret (SOU 2025:6)

Sammanfattning

Plikt- och provningsverket har tagit del av utredningens förslag och tillstyrker utredningens förslag om att regeringen nu bör aktivera civilplikten generellt i det civila försvaret, eftersom det är tydligt att det behövs för Sveriges försvarsberedskap. Vidare tillstyrker myndigheten utredningens förslag om att den beslutade förordningen (2023:918) om ändring i förordningen om totalförsvarsplikt som ska träda i kraft den 1 januari 2029 utgår.

Plikt- och provningsverket delar utredningens uppfattning att för den bemanningsansvariga handlar planeringen om att säkerställa bemanningen av sin planerade krigsorganisation och att detta arbete behöver bygga på en analys av i vilken mån krigsorganisationen kan bemannas med ordinarie fredstida personal och i vilken utsträckning ny personal behöver tillkomma vid höjd beredskap. Planeringen behöver, precis som utredningen lyfter, ske i fredstid, både för att säkerställa att den ordinarie personalen kan användas i krigsorganisationen och för att säkerställa att eventuella behov av extern personalförstärkning kan tillgodoses. Plikt- och provningsverket delar utredningens uppfattning om vikten av att ha en bemannad krigsorganisation. Myndigheten anser dock att resonemanget som utredningen för angående att registrering av ordinarie personal som ska ingå i krigsorganisationen inte bör göras är felaktig och avstyrker därför utredningens huvudförslag och förordar det som utredningen benämner som *Alternativ 2*. Likaså avstyrker myndigheten förslaget på att byta terminologi från dagens krigsplacering till beredskapsregistrering.

Plikt- och provningsverket tillstyrker utredningens förslag i kapitel 24 om behandling av personuppgifter och uppgiftsskyldigheter.

Vad gäller utredningens förslag om säkerhetsprövningar avstyrker Plikt- och provningsverket förslaget om att myndigheten bör genomföra säkerhetsprövning av civilpliktiga inför och under grundutbildning med hänvisning till att myndigheten kommer att mönstra totalförsvarspliktiga som kan vara aktuella för både civilplikt och värnplikt. Myndigheten förordar därmed inte ett avsteg från huvudregeln att det är verksamhetsutövaren som ska genomföra säkerhetsprövning. Plikt- och provningsverket förordar i stället ett alternativ till utredningens förslag som skulle innebära att myndigheten genomför säkerhetsprövning, i sin helhet, för samtliga totalförsvarspliktiga.

Plikt- och prövningsverkets synpunkter på utredningens förslag

Plikt- och prövningsverket anser att grunden för en robust personalförsörjning till värn- och civilplikt är att mönstra inför lång grundutbildning och därigenom tillföra ny personal och kompetens. Annan utredning än mönstring (annan utredning) är ett verktyg som kan användas initialt och på kort sikt för vissa yrken för att fördela ut personal som redan besitter kompetenser¹. Myndigheten anser inte att det är ett verktyg som är hållbart över tid för en robust personalförsörjning då de som ianspråkats via annan utredning oftast redan har en nyckelroll i en annan del av totalförsvaret. Individen gör sannolikt bäst nytta i den roll den är övad i under fredstid.

Nedan redogörs för myndighetens synpunkter på utredningens förslag med utförligare beskrivning till varför vi tillstyrker respektive avstyrker förslagen.

Kap 19 Tydligare regler för det civila försvarets personalförsörjning

19.2 Behov av en tydligare terminologi

Plikt- och prövningsverket avstyrker utredningens förslag om att en placering i krigsorganisationen med stöd av anställningsavtalet ska benämnas beredskapsregistrering i stället för krigsplacering.

Plikt- och prövningsverket noterar att utredningen uppger att det inte finns en legaldefinition av begreppet krigsplacering vilket innebär att begreppet kan användas brett. Lagstiftaren har angett krigsplacering med stöd av anställningsavtalet i beredskapsförordningen varför myndigheten anser att begreppet kan användas för en sådan registrering.

Myndigheten ser inget problem med att man använder begreppet krigsplacering med stöd av lagen om totalförvarsplikt och krigsplacering med stöd av anställningsavtalet. Inte heller har myndigheten noterat att det funnits problem eller otydligheter med detta i systemet personalförsörjning inom totalförsvaret. Det finns reglerat i beredskapsförordningen att anställningsavtalet kan ligga till grund för krigsplacering och en motsvarande erinrande bestämmelse bör införas för kommuner, regioner och näringsidkare, se avsnitt *Förtydligande av stöd för krigsplacering i författning* nedan.

Plikt- och prövningsverket ställer sig positivt till att utredningen föreslår att begreppet krigsplacering ska kvarstå för Försvarmakten. Det löser däremot inte det eventuella problem som lyfts i direktivet, det vill säga *risk för förväxling med sådan krigsplacering av värnpliktiga*

¹ SOU 2025:6 sidan 628.

och civilpliktiga som beslutas av Totalförsvarets plikt- och prövningsverk enligt lagen om totalförsvarsplikt² och sådan som sker med stöd av anställningsavtalet.

Myndigheten har svårt att se hur tillförandet av ett nytt begrepp enbart för den civila delen av totalförsvaret skulle reda ut problematiken. Snarare behövs en likriktning av det begrepp som används för placeringen av enskild inför höjd beredskap. Plikt- och prövningsverket ställer sig frågande till hur det är möjligt att med samma lag som grund göra olika tolkningar för personal som ska tjänstgöra under allmän tjänsteplikt, endast beroende på om de är i det militära eller det civila försvaret. Om det går att tolka lagen så att begreppet krigsplacering fortsatt kan användas för anställda i det militära försvaret anser myndigheten att det inte finns några hinder för att samma tolkning görs för personal som planeras att tjänstgöra i det civila försvaret. Eventuella förtydliganden och tillägg att det finns en möjlighet att krigsplacera med stöd av anställningsavtalet bör göras i stället för att föra in ett nytt begrepp.

Plikt- och prövningsverket anser att syftet med krigsplaceringen är densamma oavsett om man är värnpliktig, civilpliktig eller anställd/avtalspersonal. Krigsplaceringen är en fredstida planeringsåtgärd som aktörer med uppgifter i totalförsvaret kan nyttja i syfte, att i fredstid, planera personal för tjänstgöring under höjd beredskap och krig. Skillnaden ligger i grunden för krigsplaceringen. Krigsplacering pekar ut vilken befattning och vilken uppgift den enskilde har under höjd beredskap. Det ger en tydlighet till den enskilde och till aktuell aktör i totalförsvaret.

Plikt- och prövningsverket anser att det begrepp som utredningen föreslår, *beredskapsregistrering*, är missvisande i flera avseenden. Att organisationer ska bemanna en planerad krigsorganisation råder det konsensus om, det finns ingen som ifrågasätter begreppet krigsorganisation. Det faller sig då naturligt att också inleda begreppet för planering av individen i krigsorganisationen med ordet *krig* snarare än *beredskap*. Det skickar en tydligare signal till individen angående vilken typ av beredskap individen planeras mot eftersom beredskap är ett vidare begrepp. En organisation kan ha beredskap för många olika fredstida händelser och ha en planerad organisation för detta. Planeringen av totalförsvaret ska dock utgå från det värsta scenariot, det vill säga krig.

19.3 Beredskapsregistrering i det civila försvaret

Plikt- och prövningsverket delar utredningens beskrivning av vikten av att analysera, identifiera behov samt bemanna en krigsorganisation. Myndigheten håller vidare med om att endast de som ska ingå i den planerade krigsorganisationen bör registreras, inte all anställd personal. Analysen som ska föregå krigsplaceringen och registreringen är till för att identifiera behovet i krigsorganisationen. Planeringen behöver ske i fredstid och bemanningen bör, precis som utredningen beskriver det, i första hand ske med de personer som är anställda i verksamheten då dessa är krigsorganisationens främsta resurs. De kan verksamheten, har lokalkännedom och är direkt gripbara för utbildning och övning i fredstid. För att säkerställa

² Dir. 2023:116 En långsiktig hållbar personalförsörjning av det civila försvaret.

att de anställda som behövs i en krigsorganisation fortsatt finns till organisationens förfogande efter ett beredskapslarm och att de inställer sig bör arbetsgivaren därför säkra resurserna genom att krigsplacera dem. Här skiljer sig myndighetens uppfattning mot vad utredningen föreslår, se avsnittet *Utredningens förslag om att hela krigsorganisationen inte ska registreras*.

Vidare delar myndigheten utredningens bedömning att krigsorganisationen i första hand ska bemannas av den anställda personalen och om det kvarstår ett bemanningsbehov efter att egna resurser uttömts kan det vara aktuellt med personalförstärkningar. I första hand bör dessa personalförstärkningar tillgodoses med personer som tecknar frivilligavtal, enligt frivilligförordningen, eller genom vilande anställningsavtal. Finns det därefter fortsatt behov av personalförstärkningar kan civilplikt vara aktuellt under förutsättningen att behovet finns i en verksamhet där denna kan användas. I detta skede finns också en möjlighet, att till Arbetsförmedlingen anmäla eventuella behov av anvisad personal.

Utredningens förslag om att hela krigsorganisationen inte ska registreras

Plikt- och provningsverket avstyrker utredningens förslag om att endast tillkommande personal utifrån organisationen ska registreras och att Plikt- och provningsverket ska underrätta den totalförsvarspliktiges arbetsgivare om att en annan bemanningsansvarig har begärt att den totalförsvarspliktige ska registreras på grund av ett avtal om tjänstgöring vid höjd beredskap.

Det utredningen föreslår, att anställd personal som ska tjänstgöra i krigsorganisationen inte ska registreras, skulle göra det omöjligt att hålla reda på vem som ska tjänstgöra var. Organisationerna i det civila försvaret skulle inte kunna säkerställa att den personal som behövs finns tillgänglig eftersom individer kan ha flera krigsplaceringsgrundande avtal. Om majoriteten av den personal som är planerad att tjänstgöra i totalförsvaret inte registreras försvåras möjligheten att identifiera lämpliga individer till personalförstärkning avsevärt. Detta gäller inte enbart resurser som är planerbara i fredstid, så som frivilliga och civilpliktiga, utan också Arbetsförmedlingens uppdrag att anvisa personal vid höjd beredskap.

Plikt- och provningsverket avstyrker även förslaget om att endast tillkommande personal registreras med hänvisning till att syftet med beredskapsplanering är att ha alla planer klara i fredstid för att kunna ta dem i bruk när så behövs. Plikt- och provningsverket förordar därför att man fortsätter att, som en del av beredskapsplaneringen, i fredstid registrera den personal som är tänkt att tjänstgöra i krigsorganisationen och att eventuell konkurrens om totalförsvarspliktiga löses ut genom ett samråd mellan parterna. Dessutom kommer all personal som inte är ianspråktagen vara disponibel i Plikt- och provningsverkets system och därmed möjliga att skriva in efter annan utredning än mönstring.

Plikt- och provningsverket anser att det föreslagna tillvägagångssättet är orealistiskt och inte praktiskt genomförbart med de mängder av personal som totalförsvaret består av. Om

registreringen av den viktigaste personalresursen, de anställda, upphör så försämrats förmågan att på ett effektivt och automatiserat sätt kunna ställa om till totalförsvaret. Med hänvisning till detta förordar myndigheten därför utredningens alternativ 2 att alla i en krigsorganisation registreras³.

Förtydligande av stöd för krigsplacering i författning

Plikt- och provningsverket anser att ett införande av ett författningsstöd i förordning likt det som finns i 11 § förordning (2022:524) om statliga myndigheters beredskap för övriga totalförvarsaktörer⁴ skulle reda ut eventuella frågetecken och är det som efterfrågas. Denna lyder:

Personal som är anställd hos en myndighet och som inte tas i anspråk i totalförsvaret i övrigt får, med stöd av anställningsavtalet, krigsplaceras vid myndigheten.

Personal som är krigsplacerad vid myndigheten med stöd av anställningsavtalet och personal som kan komma att beordras att tjänstgöra hos någon annan myndighet än den där den är anställd, ska genom myndighetens försorg ges skriftligt besked om sin krigsplacering eller avsedda tjänstgöring. Beskedet ska innehålla uppgift om inställelseplats.

Varje myndighet ska ansvara för att personal som är krigsplacerad vid myndigheten får den utbildning och övning som behövs för att den ska kunna utföra sina uppgifter vid höjd beredskap.⁵

I ovan formulering framgår det inte bara att det är möjligt att krigsplacera den egna personalen, den innebär också en skyldighet för arbetsgivaren att informera personalen om krigsplaceringen samt var och hur inställelse ska ske. Detta är alldeles nödvändigt för att en omställning till totalförsvaret skall kunna ske vid ett beredskapslarm.

Plikt- och provningsverket förordar därför att nuvarande skrivelse kvarstår och att en liknande skrivelse bör införas för kommuner, regioner och näringsidkare.

Kap 20 Tydligare regler om den allmänna tjänsteplikten

20.7 Innebörden av beredskapslarm

Plikt- och provningsverket avstyrker förslaget till förändring i förordning (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap.

Vid ett beredskapslarm ska hela Försvarsmakten mobilisera och krigsorganiseras, det framgår i 11 § förordning (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap. Härvid finns inget tvivel och all beredskapsplanering inom Försvarsmakten syftar till att kunna möta ett väpnat angrepp. För att Försvarsmakten över huvud taget ska kunna mobilisera krävs att den civila

³ SOU 2025:6 sidan 525.

⁴ Kommuner, regioner och näringsidkare

⁵ 11 § Förordning (2022:525) o statliga myndigheters beredskap

delen av totalförsvaret förmår att kunna fortsätta upprätthålla viktiga samhällsfunktioner. Målet för det civila försvaret är bland annat att ha förmåga att bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp.

I ovan nämnda förordning anges därför också att även kommuner, regioner, samt de tros-samfund och andra enskilda organisationer och näringsidkare som är skyldiga att fortsätta sin verksamhet ska övergå till krigsorganisation vid ett beredskapslarm. Om detta inte planeras för under lugna förhållanden i fredstid så finns absolut ingen automatik vid ett beredskapslarm.

Utredningen föreslår att ovanstående paragraf skall göras om så att den endast omfattar värn- och civilpliktiga samt personer som skall tjänstgöra med allmän tjänsteplikt efter avtal om frivillig tjänstgöring enligt 6 kap 2 § första stycket punkt 2 lag (1994:1809) om totalförsvarsplikt. Om ett beredskapslarm, som utredningen föreslår, endast skulle omfatta värn- och civilpliktiga samt personer som tecknat frivilligavtal skulle det innebära att förstärkningsresurserna inställer sig innan det finns någon ordinarie personal på plats för att ta emot och mönstra in dem.

Om utredningen anser att orden *annan grund* som står i nuvarande formulering av 15 § i förordning (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap, inte är tillräckligt tydliga, eller att nuvarande lagstiftning inte är tillräcklig för att personer som är krigsplacerade med anställningsavtalet som grund skall förstå att ett beredskapslarm innebär order om omedelbar inställelse även för dem, bör detta förtydligas i stället för att tas bort.

Kap 21 Tydligare regler om civilplikten

21.4.4 Möjligheten till avtal om tjänstgöring vid höjd beredskap bör undersökas

Plikt- och prövningsverket avstyrker förslaget i avsnitt 21.4.4 där utredningen föreslår att möjligheten för totalförsvarspliktiga att ingå avtal om tjänstgöring vid höjd beredskap ska undersökas i samband med annan utredning än mönstring. Det vill säga vid sådan utredning som, inom det civila försvaret, genomförs i syfte att skriva in individer för civilplikt.

Plikt- och prövningsverket anser att det är olämpligt med en sådan åtgärd i det skedet. Det skulle dels urholka plikten och det finns en betydande risk för att den totalförsvarspliktige skulle uppfatta att avtalet tecknas under hot om inskrivning till civilplikt. Myndigheten vill dock, återigen, betona att det är nödvändigt att först försöka bemanna krigsorganisationen på frivillig väg, det vill säga med personer som är anställda eller har avtal, innan det är aktuellt med civilplikt.

21.5 Vitesföreläggande om att lämna uppgifter

Plikt- och prövningsverket tillstyrker förslaget i avsnitt 21.5 om vitesföreläggande om att lämna uppgifter.

21.6 Större möjlighet att dela upp grundutbildning med civilplikt

Plikt- och prövningsverket tillstyrker förslaget i avsnitt 21.6 om större möjlighet att dela upp grundutbildning med civilplikt för totalförsvarspliktiga

Kap 24 Behandling av personuppgifter och uppgiftsskyldigheter

Plikt- och prövningsverket tillstyrker utredningens förslag i kapitel 24 om behandling av personuppgifter och uppgiftsskyldigheter.

Kap 25 Säkerhetsskydd och säkerhetsprövning

Plikt- och prövningsverket avstyrker utredningens förslag om att myndigheten bör genomföra säkerhetsprövning av civilpliktiga inför och under grundutbildning.

Utredningen föreslår att Plikt- och prövningsverket ska göra bedömningen av säkerhetsprövningar av totalförsvarspliktiga inför inskrivning till lång grundutbildning med civilplikt och under grundutbildningen om grundutbildningen i sig eller om den befattning där individen avses krigsplaceras är placerad i säkerhetsklass. Bedömningen som utredningen gör är att myndigheten har det nödvändiga författningsstödet för att behandla de personuppgifter som är nödvändiga för att göra bedömningen av säkerhetsprövningen och att Plikt- och prövningsverket genom mönstringen och det som kommit fram vid denna, normalt kan antas känna den totalförsvarspliktiga bäst. Utredningen föreslår inte enbart att Plikt- och prövningsverket ska göra en grundutredning utan en hel säkerhetsprövning.

Plikt- och prövningsverket ser en del utmaningar med utredningens förslag om att myndigheten ska genomföra säkerhetsprövning av civilpliktiga. Detta då totalförsvarspliktiga som kan vara aktuella för inskrivning till både grundutbildning med värnplikt och civilplikt riskerar att bli utsatta för två säkerhetsprövningar, en för civilplikt som då skulle genomföras av Plikt- och prövningsverket och en för värnplikt som genomförs av Försvarsmakten. För att undkomma det skulle myndigheten behöva tillämpa direktinskrivning av civilpliktiga och genomföra säkerhetsprövning enbart på de civilpliktiga som ska delta i säkerhetskänslig verksamhet. Detta skulle innebära att myndigheten frångår principen om likabehandling av de totalförsvarspliktiga som mönstrar och riskerar att inte kunna tillämpa *bäst lämpad* fullt ut vid nominering.

Plikt- och prövningsverket vill vidare lyfta fram att kännedom om den säkerhetskänsliga verksamheten som ska bedrivas finns hos den aktör som bedriver verksamheten som den totalförsvarspliktiga ska bedömas emot. Myndigheten förordar inte ett avsteg från huvudregeln utan ser att säkerhetsprövningen genomförs av verksamhetsutövaren i samband med att grundutbildningen påbörjas eller i anslutning till att den påbörjats.

Utredningen föreslår att säkerhetsprövning för civilpliktiga samlas hos en aktör, Plikt- och prövningsverket, inför och under grundutbildning med hänvisning till förenklings- och effektivitetsskäl samt att vi är en säkerhetsmedveten aktör som kan hantera uppgiften. Men

inför och under krigsplacering föreslås däremot att ansvaret övergår till verksamhetsutövaren. Detta tillvägagångssätt skulle få negativa konsekvenser för Plikt- och prövningsverket förmåga att aktivt förvalta krigsorganisationen.

Problemet i utredningens förslag uppstår i huvudsak när en befintlig krigsplacering behöver ändras och Plikt- och prövningsverket ser att minst fyra aktörer behöver medverka i säkerhetsprövningen (avlämnande organisation, mottagande organisation, Plikt- och prövningsverket och Säkerhetspolisen) med den hantering som föreslås. Om registerkontroll eller underlag behöver flyttas mellan olika aktörer och ny bedömning behöver göras av den mottagande verksamhetsutövaren inför varje ändring av krigsplaceringen innebär det ett omfattande, komplext och tidskrävande arbete som sannolikt även behöver ianspråkta flertalet arbetstagare och instanser hos varje respektive aktör. Hur denna information ska flyttas och förvaras rent praktiskt är också en mycket stor utmaning.

Alternativt förslag på säkerhetsprövning av totalförsvarspliktiga

Plikt- och prövningsverket ser, som ovan nämnt, utmaningar med utredningens förslag och har därför ett förslag på en hantering av säkerhetsprövning av samtliga totalförsvarspliktiga som myndigheten ser blir bäst för helheten, inklusive krigsorganisationen i sin helhet, både inom det civila och det militära försvaret. Förslaget innebär att Plikt- och prövningsverket genomför samtliga säkerhetsprövningar av totalförsvarspliktiga som mönstrar inför grundutbildning. Myndigheten ser fördelar med att säkerhetsprövning av samtliga totalförsvarspliktiga genomförs av en och samma aktör, vilka redogörs för nedan.

Det blir enklare att ha koll på helheten och myndigheten har erfarenhet av att ha genomfört grundutredning tidigare samt har en it-infrastruktur som kan anpassas. Arbetet med personalredovisningen blir både enklare och bättre. De totalförsvarspliktiga behandlas lika och myndigheten kan tillämpa *bäst lämpad* fullt ut så som det är tänkt. Plikt- och prövningsverket gör redan bedömningar idag på individer som inte är lämpliga för grundutbildning med värnplikt av andra anledningar, exempelvis om man är föremål för brottsutredning. Motivet hos oss är att individen ska vara lämplig för grundutbildning och krigsplacering.

Som tidigare nämnt ser Plikt- och prövningsverket att minst fyra aktörer behöver medverka i säkerhetsprövningen med den metod som utredningen föreslår. När antalet aktörer som behöver handlägga ärendet ökar så ökar även antalet felkällor samt att ärenden riskerar att fastna eller falla mellan stolar. Sannolikheten att processen blir utdragen och ineffektiv, både kostnads- och tidsmässigt, är stor. Det är rimligt att anta att det föreslagna tillvägagångssättet innebär ca 12–15 veckors handläggningstid mellan en identifiering av ett behov om ändrad krigsplacering tills denna kan verkställas. Om Plikt- och prövningsverket äger säkerhetsprövningen under hela perioden den pliktige är inskriven och krigsplacerad skulle denna handläggningstid kunna reduceras till minuter.

För ytterligare effektivitet bör Plikt- och prövningsverket även under annan pågående tjänstgöring än grundutbildning ansvara för säkerhetsprövningen. Under pågående tjänstgöring står den pliktige hela tiden under ansvarigt befäl och om något inträffar eller upptäcks behöver verksamhetsutövaren endast rapportera detta till Plikt- och prövningsverket som därefter hanterar ärendet enligt fastställda rutiner.

Med hänsyn till ovanstående föreslår Plikt- och prövningsverket därför att säkerhetsprövning läggs till som ett moment under mönstringen och därmed genomförs under plikt. Om säkerhetsprövningen skulle vara en del av mönstringen ingår det att bedöma den pliktiges lämplighet. Myndigheten ser det som mer tillfyllest att en prövning om lämplighet sker vid mönstringen för samtliga totalförsvarspliktiga som mönstrar än det som utredningen föreslår.

Plikt- och prövningsverket bedömer att säkerhetsprövningen och all dess hantering genomförs mer resurseffektivt i en enhetlig hantering och att det även blir en tydlighet gentemot de totalförsvarspliktiga.

Övriga synpunkter

Plikt- och prövningsverket vill lyfta några allmänna synpunkter kopplat till betänkandet, vilka det redogörs för nedan.

Myndigheten noterar att de utredningar som tillsatts tittar separat på det militära försvaret och det civila försvaret och anser att de bör ses över som en helhet. Utredningen har avgränsat sig från det militära försvaret vilket innebär en risk att regelverket blir olika för det militära och det civila försvaret.

Allmän tjänsteplikt

Utredningen skriver att det inte ankommer på Plikt- och prövningsverket att vare sig planera för eller fatta beslut om allmän tjänsteplikt⁶. Plikt- och prövningsverket har ingen annan uppfattning och anser inte att myndigheten vare sig planerar för eller fattar beslut om allmän tjänsteplikt, förutom var gäller myndighetens egen krigsorganisation. Registret över totalförsvarspliktigas disponibilitet ger organisationer inom totalförsvaret en möjlighet att planera bemanningen av sina krigsorganisationer på individnivå.

Skillnaden på krigsplacering och registrering

Vidare skriver utredningen att Plikt- och prövningsverket är av uppfattningen att ”Ju fler som finns i registret, desto bättre säkerhet och överblick över personaltillgångarna kan Pliktverket uppnå.”⁷. Plikt- och prövningsverket anser inte att det finns något självändamål för myndighetens del med att ha så många individer som möjligt i sitt register. Däremot anser Plikt- och prövningsverket att det som behövs i krig behöver planeras för i fred. Genom att

⁶ SOU 2025:6 sidan 511.

⁷ SOU 2025:6 sidan 527.

krigsplacera den personal som ska ingå i krigsorganisationen och registrera detta i Plikt- och prövningsverkets register är planering av krigsorganisationen på individnivå möjlig.

Utredningen skriver även att registreringen hos Plikt- och prövningsverket emellanåt kallats för krigsplacering med stöd av anställningsavtalet⁸. Plikt- och prövningsverket vill betona att själva registreringen aldrig likställts med krigsplacering. Krigsplacering handlar om bemanning av en krigsorganisation med individer som också meddelas detta. Den organisation vars krigsorganisation bemannas ansvarar för genomförandet av krigsplaceringen. Plikt- och prövningsverkets register är inget annat än just ett register som syftar till att möjliggöra organisationers planering av krigsorganisationen på individnivå.

I utredningen nämns också att det historiskt gjorts en skillnad mellan registrering av krigsplacerade värnpliktiga och civilpliktiga och registrering av personer som krigsplacerats med en anställning eller ett avtal.⁹ Plikt- och prövningsverket vill betona att även om värnpliktiga och civilpliktiga såklart redovisas i Plikt- och prövningsverkets register så benämns den myndighetsutövning som görs mot värnpliktiga och civilpliktiga inte som en registrering. För värn- och civilpliktiga är det Plikt- och prövningsverket som beslutar om krigsplacering.

⁸ SOU 2025:6 sidan 220.

⁹ SOU 2025:6 sidan 504.

Beslut om Plikt- och prövningsverkets remissvar på Plikten kallar! En modern personalförsörjning av det civila försvaret (SOU 2025:6)

Generaldirektören godkänner förslag till remissvar.

Remissvaret skickas till Försvarsdepartementet som myndighetens svar på remisen.

Beredning och beslut

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit stabschefen Mikael Sundell, avdelningscheferna Bengt Forssten, Annika Fahlvik, Marcus Hammarnäs och Christian Söderblom, enhetscheferna Åsa Blom och Per Andersen Helseth och chefsjuristen Johan Rådman. Generaldirektören Peter Göthe har beslutat efter föredragning av stabshandläggaren Jenny Senemgen.

Karlstad, datum som ovan

Peter Göthe
Generaldirektör

Jenny Senemgen
Stabshandläggare